

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Risk factors affecting endometriosis in women of reproductive age, ALSWH Study**

Autor práce: **Bc. Karolína Olšarová**

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, relevance cílů aj.*)

Téma předložené diplomové práce Bc. Karolíny Olšarové: „Rizikové faktory související s endometriózou žen v reprodukčním věku, ALSWH studie“ bylo cíleně zvoleno vzhledem k zaměření výzkumu prof. Gity Mishry z University of Queensland, u které autorka práce trávila zahraniční studijní pobyt. Onemocnění endometrióza patří mezi nejčastější gynekologické onemocnění žen v reprodukčním věku. Současné poznatky zatím neumožňují stanovit, jak a proč toto onemocnění vzniká. Zaměření diplomové práce na epidemiologii tohoto onemocnění proto i z tohoto ohledu lze jistě hodnotit pozitivně.

V rámci diplomové práce má autorka stanoveny dva primární cíle, a sice provést systematické review literatury týkající endometriózy a na základě načtených znalostí provést analýzu dat Australské longitudinální studie o zdraví žen (ALSWH), shrnout současné základní poznatky týkající se problematiky endometriózy se zaměřením na epidemiologii a rizikové faktory. Pro řešení empirických cílů diplomové práce si autorka stanovila hypotézy, které vyplynuly ze systematického review.

V rámci zahraničního studijního pobytu autorka diplomové práce pracovala na první části své diplomové práce – na systematickém review, které s prof. Gitou Mishrou předložily jako vědecký článek. Jazyk předložené práce je proto zvolen anglický.

Diplomová práce má celkový rozsah 81 stran a 7 stran příloh. Textová část práce je logicky strukturovaná do šesti hlavních kapitol, včetně úvodu a závěru. Doplnují ji seznamy tabulek (1-10), obrázků (1-13), zkratk, použité literatury a datových zdrojů.

Práce s literaturou

Práce s literaturou je na vysoké úrovni. Do systematického review bylo zařazeno celkem 99 článků publikovaných v angličtině do 10. června 2018, vyhledaných z PubMed, Embase a Scopusu za využití postupu PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic reviews and Meta-Analyses) podle předem určených klíčových slov.

V seznamu literatury je dále uvedeno celkem 98 relevantních zdrojů, především zahraničních.

Metodika práce

 (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Analytická část práce je založena na zpracování dat Australské longitudinální studie o zdraví

žen (ALSWH). Autorka získala přístup k těmto datům na základě zahraniční spolupráce s prof. Gitou Mishrou a jejím zapojení do výzkumu.

Poskytnutý datový soubor ALSWH je unikátním datovým zdrojem pro účely epidemiologicky zaměřené diplomové práce. Škoda však, že nebyl v rámci diplomové práce tento u nás téměř neznámý datový zdroj podrobněji představen.

Řešené vztahy byly vhodně analyzovány za využití vícerozměrných statistických metod běžně aplikovanými v epidemiologickém výzkumu, tedy za využití binární logistické regrese. Výběr nezávisle proměnných byl založen na review literatury. V neposlední řadě prokázala autorka prokázala samostatným zpracováním schopnost práce se statistickým softwarem SPSS Statistics 20.

Za mírnou slabinu považuji popis datového souboru, z Tab. 5 si musí čtenář vyvodit, že se pracuje s celkovým vzorkem 9585 případů, rovněž v dalších tabulkách (Tab. 6 a Tab. 8) považuji za škodu, že nebyl doplněn Total. Dále v této části postrádám práci se základními epidemiologickými termíny jako je incidence/prevalence.

V Tab. 8 u proměnné Daily Smoking se domnívám, že je v obou případech hodnota p-value uvedena chybně. Dále mne u této proměnné překvapuje velice vysoká prevalence denního kouření, dosahující u žen s endometriózou hodnoty téměř 50 procent, u žen bez endometriózy 35 procent (viz Tab. 6). Je tomu opravdu tak? Jak si tuto skutečnost vysvětlujete?

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Analytická část předložené práce je založena na zpracování Australské longitudinální studie o zdraví žen (ALSWH), téměř 10 tis. individuálních dat. Metodou binární logistické regrese je zkoumána závisle proměnná – endometrióza (4,6 % žen).

Přes výše uvedené drobnosti jsem přesvědčena, že se jedná o velmi kvalitní diplomovou práci, ve které autorka prokázala schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve výzkumné oblasti.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Pojednávané téma je podáno systematicky, srozumitelně a výstižně. Autorka prokázala velmi dobrou schopnost práce s literaturou, samostatného uvažování, orientace v problematice, stejně tak jako schopnost práce s datovými soubory či užití vhodných statistických metod. Při zpracování práce diplomantka projevila iniciativní a samostatný přístup.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Celkové hodnocení diplomové práce je pozitivní. K předložené práci a její obsahové a formální stránce nemám žádné výhrady, práce je zpracována velice přehledně a pečlivě, neobsahuje překlepy ani gramatické chyby. Výsledky práce potvrzují velmi dobrou schopnost autorky zvládnout teoreticko-metodologické postupy vědecké práce v oblasti sociální epidemiologie.

Vzhledem ke skutečnosti, že autorka projevila velkou samostatnost a odbornost, nastudovala množství odborné, zejména zahraniční literatury, přehledně je zpracovala a úspěšně aplikovala ve svém výzkumu, jednoznačně doporučuji práci přijmout k obhajobě a po úspěšné obhajobě navrhnout udělení titulu Mgr. Jsem přesvědčena, že diplomová práce je kvalitním a originálním příspěvkem a splňuje nároky oboru Sociální epidemiologie na Přírodovědecké fakultě, Univerzity Karlovy.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě.

Datum:

Autor posudku: Prof. RNDr. Dagmar Dzúrová, CSc.

Podpis: